

La pell de l'os

Text > JORDI DAUSÀ

Ossos de fira és el segon recull de relats de Maribel Torres (Olot, 1968). Els set contes que formen l'obra no tenen relació directa entre ells, però el lector de seguida hi trobarà una sèrie d'elements comuns, temàtics i estilístics, que actuen de columna vertebral i donen solidesa i unitat al conjunt. Els relats tenen una llargada variable i es tanquen de manera rodona i satisfactòria. Són històries amb un punt costumista, entre rurals i urbanes, moltes de les quals tenen lloc a Olot, tot i que podrien passar a qualsevol altra ciutat petita. La frustració, la solitud i l'angoixa vital són presents en quasi tots els relats, embolcallant-los amb una aura de desencant fabulosa i veraç. És un llibre en el qual els personatges tenen l'atractiu dels grans fracassats, i en el qual no hi ha cap bona acció que es quedi sense càstig. Les relacions que s'hi estableixen són, en el millor dels casos, disfuncionals. El «què diran» és una de les preocupacions màximes de quasi tots els personatges, cosa que els portarà a prendre decisions equivocades, o a comportar-se com els ossos de fira del títol, que si-

mulen ballar la música que el gitano toca a cada moment.

Aquesta és una obra amb un regust nihilista molt marcat, que de manera extraordinària no l'enfosqueix, sinó que fa que tinguem la sensació de ser al davant d'escenes d'un hiperrealisme afuat. La manera com es resolen la majoria dels relats és original, alhora que inevitable: l'autora ens anuncia que, ens agradi o no, la vida va com va. *Matrimoni de conveniència*, el quart conte, és tant cruel com versemblant. *Flors seques* tampoc no queda enrere: els pocs bons que hi surten, s'equivoquen. El mèrit de Torres és fer-ho de manera espontània, sense el més mínim rastre de petulància o impostura, com si no tingués ganes de demostrar res. La naturalitat és, sense cap mena de dubte, el pal de paller del llibre. Al mateix temps, l'estil literari de l'olotina sorprèn per la maduresa: és ràpid i eficaç, amb un pes molt important de l'oralitat i de l'acció. No és un llibre d'humor, però d'alguna manera amargant no n'està mancat. En definitiva, *Ossos de fira* és una bufetada de realisme, un cop d'ull al costat fosc de la quotidianitat i un exercici refres-

TORRES, Maribel.
Ossos de fira. Sant Joan les Fonts: Oliveras, 2018. 124 p.

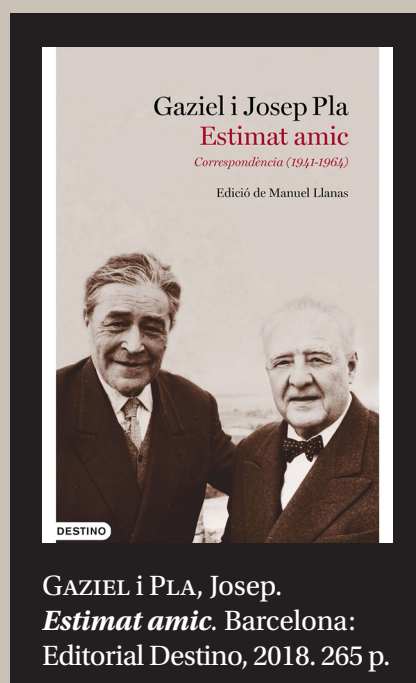
cant de sinceritat literària que el lector agrairà. Un llibre millor que molts supervendes que exploren els mateixos temes. Un encert de la garrotxina, que ens ofereix una pell d'os de qualitat. Un bon trofeu de caça.

pordà, la Costa Brava, el seu mar i la seva gent.

L'any 1960, els dos autors coincideixen com a membres del jurat del Premi Sant Jordi de novel·la, juntament amb Joan Fuster, Joan Petit, Martínez Ferrando, Jordi Rubió i Joan Pons. En aquella convocatòria s'hi presenten autors com Calders, Pedrollo, Benguerel o Rodoreda, que hi concorren amb *La plaça del Diamant* (amb el títol de *Colometa*). Aquesta novel·la, però, no convenç Gaziell ni Pla, que arriba a definir-la com «un intent fallit». Tanmateix, amb aquest pre-

text, no només podem deduir-ne les preferències i concepcions literàries, sinó que també coneixem algunes interioritats del premi, del món editorial i fins i tot de les tensions entre escriptors, editors i crítics de l'època.

Aquest epistolari és, en definitiva, una manera més d'apropar-nos a dos dels millors prosistes de la nostra llengua i d'entendre també el seu acostament des del duríssim però volgut exili interior: «Vós en la vostra fecunda soledat del Mas Pla, jo en aquest silenci i aquest desert de Madrid» (1953).

GAZIEL i PLA, Josep.
Estimat amic. Barcelona: Editorial Destino, 2018. 265 p.